

Dziennik KRAJ wychodzi codziennie wieszorem z wyjątkiem niedziel i świąt. Numer pojedynczy w Krakowie i Lwowie kosztuje 5 centów.

Przedpłata wynosi:		
	rocznie	kwart.
w Krakowie	12 złr.	3 złr.
w Austrii z przesyłką	16 „	4 „
w Niemczech	12 tal.	3 tal.
w Francji	80 fr.	20 fr.
w Serbii, Włoszech, Rumunii i Szwajc.	48 fr.	12 fr.
w Turcji	64 „	16 „
w Belgii	56 „	14 „

KRAJ

Przedpłatę przyjmuje Administracja ds. Kraj, urzędu pocztowe austriackie i zagraniczne, oraz niżej wymienione agencje.
 Redakcja, Administracja i Ekspedycja miejscowa w Krakowie ul. Mikołajska l. 435.
 Listów niefrankowanych nie przyjmuje się. Reklamacje nieopieczonych wolne od opłaty i uwzględnia się je tylko w terminie 8 dni. — Reklamsów nie zwraca się.
Cena ogłoszeń (Inseratów).
 w pierwszemu umieszczeniu wiersz . . . 8 cent.
 w każdym następnym umieszcz. wiersz 6 „
 Stempel od każdorazowego umieszcz. 30 „
 Ogłoszenia przyjmuje administracja i agencje.

Agencje przyjmujące przedpłatę. W Krakowie: M. Dworski. Skład papieru Ż. J. Wywiakowskiego, handel Wierzuchowskiego.
 Agencje przyjmujące ogłoszenia. W Krakowie: Manjan Dworski. — W Wiedniu: Hasenstein & Vogler, Fleischmarkt 10, Ecke Akademiestrasse. — Rudolf Mosse, Seilerstätte Nr. 2. — Filip Löb, biuro anonsów, Wolzeile Nr. 2. — W Pradze: Ferdinandsstrasse Nr. 33. — W Berlinie, Monachjum, Zürichu i St. Gallen: Rudolf Mosse München. — W Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie i Lipsku, Bazylei, Zürichu, St. Gallen, Genewie i Sztutgardzie: Hasenstein & Vogler.

Przegląd polityczny.

Delegacje kończą swe czynności. Już nie mają one do czynienia z przedłożeniami rządowymi, lecz rozchodzi się o wyrównania w przyzwoleniach obydwóch delegacji, o ile się one z sobą nie zgadzają. Pod względem budżetu wojskowego sprawa w delegacji węgierskiej jest już prawie załatwioną, bo wykreślenia poczynione w wydatkach nadzwyczajnych przez delegację austriacką zostały przyjęte, rozchodzi się już bowiem tylko o milion guldenów na 50,000 karabinów, o które delegacja węgierska mniej uchwalała, niż austriacka.

Nawet sprawa Pogranicza wojskowego, zdaje się, nie będzie wymagać wspólnego głosowania.

Urzędowe dzienniki berlińskie zaprzeczają wiadomości, jakoby baron Werther powrócił miał znowu do służby urzędowej i miał być mianowanym posłem w Konstantynopolu.

W ostatnich dniach toczyła się przed sądem obwodowym w Poznaniu rozprawa przeciw ks. Ledóchowskiemu i Janiszewskiemu o bezprawne mianowanie 22 seminarzystów wikariuszami. Obydwaj oskarżeni nie stawili się przed sądem. Zostali więc skazani zaocznie: arcybiskup na karę pieniężną 2,000 talarów, biskup Janiszewski zaś na 2,200 talarów, ewentualnie na 1 1/2 roku więzienia.

We Francji dotychczas nie złożono ministerstwa, a z tego jak tam teraz stoją rzeczy, nie można się nic dobrego po nowym ministerstwie spodziewać, kiedykolwiek ono do skutku przyjdzie. Mac Mahon jest ciągle jeszcze pod wpływem ks. Brogliego i nowy gabinet usiłuje marszałek w myśl jego złożyć. To też jest właśnie przyczyną zwłoki, gdyż lewego środka na takich podstawach zyskać się nie udaje. Nie ulega zaś żadnej wątpliwości, że większość monarchiczna jeszcze i teraz się znaleźć może, jak to wydarzyło się pozawczoraj przy głosowaniu nad zaprowadzeniem służby religijnej w wojsku.

Jeżeli więc lewy środek, jak się spodziewać należy, nie ustąpi od swego programu, gabinet złożony będzie w myśl Brogliego. Dziwne zakłęte koło półśrodków! W Londynie wychodzić zaczęło pismo bonapartystowskie pod t. *Latarnia*. Środki materialne ma naturalnie z Chislehurst.

Lord major londyńskiej city wręczył w Guildhall adres carowi, w którym mu prawi najśrodsze komplementa z powodu zniesienia przez niego niewolnictwa; wreszcie wyrażone było w adresie życzenie, aby ta bytność jego w Angji przyczyniła się do utrwalenia przyjaznych stosunków między obydwoma narodami. Na to odpowiedział car następująco: „Mój lordzie majorze i wy obywatele Londynu! Jestem wam bardzo wdzięczny za wasze gościnne i serdeczne przyjęcie. Z mojej strony zapewnić was mogę, że mam niezachwianą ufność w wasze dobre usposobienie względem mej ukochanej córki, na której szczęściu domowem bardzo mi zależy. Spodziewam się zaś, że szczęście, jakie ona w kraju waszym znajdzie, współnie z błogosławieństwem Opatrzności umocni znowu przywrócone przyjazne stosunki między Rosją a Wielką Brytanią na wzajemną ich korzyść.“

Jak donoszą do *Schl. P.* ruchy wojska pod dowództwem Conchy zostającego jeszcze zawsze wiele dają do myślenia. — Wojsko to trzyma się zawsze jeszcze koleji prowadzącej do Madrytu, ażeby w razie zamachu alfonsistów mogło rychło stanąć w stolicy.

Korespondencje „Kraju“.

Sniatyn 18 maja.

Wyczytałem w *Gaz. Nar.* z d. 13 bm. w korespondencji z Sądowej Wiśni o rozestaniu przez kogoś kartek drukowanych pomiędzy członków Towarzystwa krakowskiego wzajemnych ubezpieczeń, mających prawo głosowania na wybór dyrektora tej instytucji, w które to kartki ma być wpisane imię i nazwisko jakie-

goś p. Henryka Komara w celu wybrania go na wakującą posadę dyrektora.

Ponieważ takich półtarkusików drukowanych i w naszych stronach znaczna ilość pojawiła się — a bez najmniejszego zastanowienia, niejako owczym pędem, P. T. uprawnieni i nieuprawnieni do głosowania członkowie Towarzystwa krakowskiego takowe podpisują — zechce więc szanowna redakcja *Kraju* tę wiadomość także i w piśmie swoim ogłosić, a przytem mających prawo wyboru na tak ważną posadę zwrócić uwagę na tę okoliczność, że kandydat, za którym jakaś nieznajoma ręka agituje przez życzliwość dla niego by mu pomódz, a może — co prawdopodobniej — by złośliwie tak niewłaściwym postępowaniem mu zaszkodzić, że kandydat ten we wschodniej części kraju naszego nieznan, tylko przez jakieś powagi obywatelskie członkom mającym prawo głosowania i to najstosowniej jakim okólnikiem lub w pismach publicznych poleconymby być powinien. A że, jak się zdaje, ten sam p. Henryk Komar miał czy ma jeszcze jakieś czynności w kasie oszczędności krakowskiej, gdzie znakomitościom tamtejszym i obywatelom z okolic Krakowa, jak hr. Moszyński, W. Starowiejski, W. John, Kopf, Ginterowie, Teodor Baranowski i inni, tenże p. Henryk Komar osobiście z charakteru i ze zdolności swych zapewne znanym być musi — najstosowniej byłoby zatem, gdyby ci panowie kandydaci w publicznych pismach wota swe dali, a za ich przykładem każdy sumienny i o dobro tej instytucji dbały obywatel kraju głosowałby na tego pana.

Wiedeń 20 maja.

F. Główne zadanie delegacji wspólnych już załatwione. Na wczorajszym posiedzeniu przyjęła delegacja przedlitawska „extraordinarium“ budżetu wojennego w zupełności według wniosków wydziału. Redukcje tej części budżetu wynoszą blisko półtora miliona — większość niemiecka delegacji powetowała sobie zatem sowie-

koncesje poczynione rządowi w etacie wydatków zwyczajnych. Jak się zdaje — stanąć musiał kompromis pomiędzy lewicą i rządem, mocą którego ten ostatni zobowiązał się do znacznych ustępstw w „extraordinarium“ w zamian za całkowite przyzwolenie mu ważniejszych pozycji etatu wydatków zwyczajnych. Za przypuszczeniem tém przemawiają najzupełniej odnośnie oświadczenia hr. Andrassego w wydziale budżetowym, który też w tym duchu pierwotne swe uchwały ex post zmodyfikował, jak niemniej i dość słaba obrona wykreślonych przez wydział pozycji „extraordinarium“ ze strony reprezentacji ministerstwa. Przebieg wczorajszego posiedzenia był — jak wszystkich dotychczasowych w ogóle — nader spokojnym i nie poruszał się w owych znanych rozprawach burzliwych, jakie w ubiegłych latach zazwyczaj wszczytać się były zwykły przy obradach nad ekstraordinarium wojennem. P. Kuhn brał w ogóle bardzo słaby tylko udział w dyskusji i przyjmował tym razem z większą rezygnacją redukcje budżetu wojennego — jak to w ubiegłych latach zwykł był czynić. Snać oswoił się już wreszcie p. minister wojny z polityką „streicherów“ i przyszedł do przekonania, iż bezowocną wszelka argumentacja i znajomość fachowa, gdzie wypada, walczyć z frazesem. Spokojny przebieg tegorocznej kadencji delegacji da się zresztą usprawiedliwić po części i tą okolicznością, iż rok rocznie wchodzi tak w skład delegacji jak i wydziału finansowego ciż sami posłowie, którym wreszcie wobec jednostajności traktowanych przedmiotów sprzykrzy się musiało odgrzewanie dawnych argumentów.

Żywa dyskusja wszczęła się jedynie nad tytułem 15tym, dotyczącym fortyfikacji w Przemyślu, którego całkowite wykreślenie wydział budżetowy uchwalił. Przeciw wnioskowi wydziału przemawiał jedynie imieniem delegatów polskiej posesi Smolka, który według żądania reprezentanta rządu, wniósł wstawienie sumy 150,000 złr. na dalszą budowę rzeczonych

ODALISKI.

Powieść historyczna Lewina Schückinga.

(Z niemieckiego.)

(Ciąg dalszy.)

— O, jesteś złośliwą, Bolagno, ale nie powinnaś mi pogardzać tym krajem; przecież jestem infantką Hiszpanji i obojga Indyj. Lecz przypominam sobie, masz osobliwszą słabość do innego całkiem kraju, do obrzydliwej Turcji i bluźnierczego półksiężycu.

— Ja? Dlaczego, jeżeli łaska mojej najmiłościwszej arcyksiężniczki?

— Alboż nie asystowała niechybnie wszystkim gospodarstwom cesarskim *) w precudnym stroju tureckim?

— O, jestem dlatego wcale dobrą chrześcijanką — odrzekła hrabina Juljanna.

— Ale zarazem najśliczniejszą i najwdzięczniejszą Turczynką, ile razy włożysz złoty szamoa kaftan: przecie ostatnią razą miałaś złoty szamoa, nie prawdaż? Istotnie, przypominam go sobie doskonale. Wybornie przypadał do twoich

*) Dworskie uroczystości maskowe, na których cesarz i cesarzowa wyobrażali gospodarza i gospodynię.

ciemnych włosów i delikatnej cery. A jak wyglądała spodnia suknia?

— Była koloru wody morskiej z białym garniowaniem — odrzekła Juljanna Bolagno, którą temat rozmowy bardzo żywo zaczął obchodzić — garniowanie było z białego pluszu jedwabnego.

— W rzeczy samej z białego pluszu jedwabnego; i turban jedwabny miał kolor wody morskiej i do harmonji z białym garniowaniem sukni był przewiązany sznurkami białych pereł. Byłaś przedmiotem ogólnego podziwienia, Bolagno! Znowu stanik, lub coś podobnego, czy nie był ładniutki?

— Ciemnoczerwony stanik także należał do ubrania, najmiłościwsza arcyksiężniczko.

— Z długimi wylotami, zdaje mi się?

— Z długimi wylotami i długim stanem.

— To nie było podobno bardzo ściśle zastosowane do stroju?

— Rzeczywiście Turczynki nie noszą staników całkiem tym krojem; ale ponieważ...

— Było ci to do twarzy, więc miałaś zupełne prawo kazać zrobić sobie ubiór podług własnego widzimisię, nie troszcząc się wiele o modę i smak prawdziwych, rodowych Turczynek; tém bardziej, że dla ich miłości czyli raczej przez własną sumienność, wlażaś w białe jedwabne spodnie, które pozwalały oglądać kostki i stópki niezwyklej delikatności.

— Zdaje mi się, że najmiłościwsza

arcyksiężniczka zawsze jeszcze usiłuje mię nakręcić!

— Mówię całkiem serjo. Z niczém nie jest ci tak do twarzy, Bolagno, jak ze strojem tureckim, i czy wiesz, na jaki wspomniały wpadam pomysł!

— Mianowicie?

— Czy twój strój jeszcze cały?

— Mam go zupełnie cały.

— Musisz go więc raz jeszcze włożyć, Bolagno, dziś jeszcze...

— Dziś jeszcze? Wszakże nie mamy dziś ani gospodarstwa cesarskiego, ani merendy...

— To nic, to nic nie ma do rzeczy. Wiesz, że w końcu ogrodu Faworyty leży posiadłość hrabiego Wita Trautsona. Po za wysokimi płoty, co figurują, jako ku lisy teatru letniego, osobne wyjście musi prowadzić z ogrodu Faworyty bezpośrednio do ogrodu Trautsona?

— To być może.

— Tak jest, a co się tyczy ogrodu Trautsona, tam się dowiedziała dziś wsekrecie nadzwyczaj ciekawej historii. Pomyśl sobie, że hrabia sprowadził tędy maleńką kolonję... zgadnijno tylko, jaką? O, za sto lat nie odgadniesz!

— Rzeczywiście nie odgaduję.

— Rozkwaterował tam małą kolonję Turczynek.

— Surowy, cierpki, grubijański Trautson?

— Przywiózł tu sobie dwie, czy trzy ładne młodziutki rośliny z ogrodu Maho

meta... czy nie warto z tego śmiać się do rozpuku?

Przy tych słowach mina arcyksiężniczki nie okazywała zbyt wielkiej do śmiechu ochoty. Ale hrabina Juljanna zbyt żywo zajęła się udzieloną wiadomością, iżby zdołała spozstrzedz szczególne napięcie w rysach arcyksiężniczki, pomimo gwałtu, jaki ta ostatnia sobie zadawała, aby wyglądać całkiem wesoło i obojętnie.

— Osobliwsze zdarzenie! — zawołała Bolagno. — Rzec to słyszana, że nasi męzni komendanci granic i znakomici wodzowie sprowadzali w niewolę chłopców tureckich, aby tu ochrzcizszy, porobić z nich sługi; ale nigdy jeszcze nie słyszała, iżby ktokolwiek wpadł na koncept rozciągnięcia tej propagandy na haremowe księżniczki tureckie!

— W każdym razie rzecz jest śmieszna, gdy się wyobrazi sobie postawę i manierę Trautsona — rzekła arcyksiężniczka. — Jak on musi wyglądać w swojej szkółce tureckiej, z katechizmem w ręku?

— Czy on mówi po turecku?

— Za wiele się pytasz, kochana Bolagno! Że umie używać nader barbarzyńskich zwrotów mowy, o tém wiem, ale czy i w tureckich także — o tom się nie troszczyła.

— Może rozmawia z niemi po włosku. Włoski język bardzo jest używanym na całym wschodzie.

— Toby doskonale przypadało do mo-

fortyfikacji. Nie potrzebuje tu dodawać, iż wniosek ten upadł, bo coż Austrii po fortyfikacjach, jeśli tylko Niemcy je posiadają. Daremnie wskazywał dr. Smolka, iż potrzeba obwarowania Galicji, która na przestrzeni 100 mil stoi otworem wtargnięciu nieprzyjaciela i pasmem gór od dzieloną jest od reszty krajów koronnych, dziś ogólnie jest uznana, daremnie podnosił on, iż sieć kolei galicyjskich uniemożliwia szybką mobilizację, a nadto położenie ich na granicy kraju ułatwia zamachom nieprzyjaciela. Wszystkie argumenty te nie zdołały wpłynąć na zmianę postanowienia większości. Uchwalono zaprzetać dalszej budowy fortyfikacji przemyskich, choć budowa ta już rozpoczęta i dotychczas na nią obrócono już kilka milionów.

Na wczorajszym posiedzeniu załatwiono również petycję miasta Krakowa o zmianę ustawy kwaterunkowej i zamieszczenie Krakowa w wyższej klasie czynszowej.

Sprawa dra Wyrobka.

(Dokończenie.)

Ciąg dalszy o godzinie 5tej popołudniu.

Prokurator: Wszystkie wywody p. obrońcy muszę podzielić na dwie części: pierwszą część odnosi się do owych 59,000 zł. i odpowiada owę pierwszą fazę, jak się wyraził p. oskarżony, — a druga do 40,000 zł.

W pierwszej części kwestionuje p. obrońca winę p. oskarżonego, przedstawiając go jako ofiarę zbrodni. Powiada najpierw, że powodem upadku p. Wyrobka była lichwa. Nie przeczę, ale z drugiej strony lichwa nie czepia się ludzi, którzy nie dają do tego powodu. Również z lichwą nie ma nic do czynienia ta okoliczność, że oskarżony w r. 1867 wielkie usługi położył dla kraju. To jest tylko okoliczność łagodząca. Również nie ma żadnego związku zbrodni z polityką, z naszym społeczeństwem, nawet z giełdą i grą ję. Jakkolwiek była sytuacja, każdy sam sobie winien, kto się puścił na tę śliską drogę. Każda instytucja w państwie może być nadużyta; nareszcie możnaby zrobić zarzut państwu, żeby nie pozwoliło robić brzytwę, bo sobie niemi ludzie gardła podryniają. Zrobił mi także obrońca zarzut, że przeciw lichwie nie występuję z § 98 u. k. Wymuszenia tu nie było. Inna jest odpowiedzialność przed trybunałem moralności a inna przed trybunałem sądowym. Co się tyczy dalej owego pośrednika, to nie mając dostatecznej podstawy do przekonania się co do jego osoby, trzymam się tylko zeznań oskarżonego. Jeżeli poznamy tę osobę, niezawodnie spełnimy nasz obowiązek.

Co się tyczy pierwszych funduszów sprzeniewierzonych, obstaruję jak najzupełniej przy moim twierdzeniu. Utrzymuje jednak p. obrońca, że orzeczenie wasze potwier-

dzające byłoby sprawiedliwością według §§., podczas gdy wy macie według sumienia i uczuć orzekać. To jest bezzasadne. Was §§ tak dobrze wiążą, jak nas, wy musicie powiedzieć, co się stało, jeżeli ten czyn jest wypisany w kodeksie, bo nie do was należy poprawiać ustawy. Wy musicie powiedzieć, że przez p. Wyrobka czyn karygodny popełniony został. Powiedział p. obrońca, że ustawy są przeszkodą, nie wiem do czego, ale z pewnością nie są one przeszkodą do urzędów stosunków społecznych, bo społeczeństwo jest tylko jedną wielką familją. Kto przekroczy przepisy ustawy karnej ukaranym być musi; a czy myślicie, że uniewinnienie go oddalibyście mu przysługę? Nie, ukaralibyście go najgorzej; on wie, że tylko kara może znieść te wielkie wyrzuty sumienia. Według ustawy i pojęć rozsądnego, nieuprzedzonego człowieka kara maże winę; jeżeli ktoś po odcierpieniu kary wróci nazad na świat, jeżeli towarzystwo będzie widzieć, że sumiennie pracuje i poprawiony wraca na jego łono, wtenczas żaden z nas nie będzie się wahał podać mu ręki. Bez kary nosiłby p. Wyrobek wyrzuty aż do śmierci. Zresztą p. oskarżony sam dowiódł, że się nie brzydzi §§mi a wiecie, jak dokładną znajomość ustaw i stosunków ludzkich on posiada.

Co do zarzutów odnoszących się do drugiej części t. j. do owych 40,000 zł. chwycił się p. obrońca tej taktyki, że mu nawet odmawia poczytności. Pod tym względem mogę się na kilku słowach ograniczyć. Wywody jego były za późne; jeżeli sądził, że jest wątpliwość pod tym względem, trzeba było to podnieść przed rozprawą a najdalej podczas układania pytań. Zresztą gdzieżbyśmy zasłzi, gdybyśmy przypuścili, że ten człowiek musi być obłąkanym. Tak nisko p. Wyrobek nie upadł, żeby aż rozum stracił. W gruncie rzeczy każda zbrodnia jest pewnym zboczeniem umysłu, ale do bezkarności ztąd daleko.

Co do p. Skrzyńskiej wypowiedziałem już jasno moje zdanie.

Dlatego jeszcze raz wyrażam nadzieję, że jakiegokolwiek wami miotać będą uczucia, spełnicie należycie wasz obowiązek, do czego was obowiązek i przysięga skłania.

Obrońca dr. Gumpłowicz: Przedewszystkiem muszę się zastrzedz przeciwko temu, aby oskarżyciel publiczny mógł powiedzieć przysięgłym: „wy musicie skazać“. Sędziowie przysięgli nie muszą a gdyby ich §§ obowiązywać miały, musieliby zacząć studia prawnicze, a gdyby znów kara była konieczną nie wiem po co w takim razie zwołują sędziów przysięgłych i czemu ję nie wymierza sąd zwykły.

Za późno kwestji niepoczytalności nie podniosłem, bo przysięgli mają orzekać o winie a gdzie niema poczytalności, tam niema winy.

Powiada p. prokurator: „tak nisko p. Wyrobek nie upadł, żeby aż rozum stracił“. Tak nisko każdy z nas upaść może bo pomieszanie umysłów nie jest poniżeniem, nie jest upadkiem moralnym, tylko fizycznym. Jeżeli ta rzecz nie jest możliwą, pytam się, po co ją ustawodawca w kodeksie podnosi.

Panowie sędziowie! Dr. Wyrobek oskarża się i sam się sądzi jako sędzia prawnik, przekonany jestem, że wy sądzić go będziecie jako sędziowie przysięgli.

Dr. Wyrobek: Z wywodów moich wczorajszych nabraliście pewnie panowie przekonania, że odpowiedź na pierwsze 3 pytania powinna wypaść przecząco, na ostatnie zaś twierdząco.

Teraz na ostatnie pozwólcie mi panowie wynurzyć się z myśli, jakie we mnie powstały w skutek dzisiejszych przemówień pana prokuratora i mego obrońcy.

Przedpołudniowe przemówienie obrońcy sprawiło dziwne na mnie wrażenie i wywołało dwa całkiem sprzeczne z sobą uczucia: uczucie szczerzej i serdeczniej wdzięczności za gorącą chęć ratowania mnie, a z drugiej strony pewien rodzaj żalu, że przemówieniem swoim chwilowo rozbudził we mnie jakąś mdłą nadzieję ratunku. Do osiągnięcia tego celu użył trochę drastycznego środka, bo starał się przedstawić mnie jako obłąkanego. To ostatnie już się zatarło, nadzieja spi twarzym snem, a pozostało we mnie tylko pierwsze uczucie, to jest wdzięczność, którą mu dozwonnie zachowam.

Jeżeli się panom nakoniec mam wypowiadać szczerze z wrażenia, jakie oba te przemówienia na mnie zrobiły, to powiem, że przysłuchując się im, zdawałem sobie być podobnym do człowieka pogrążonego w śmiertelnym letargu, nad którym śpiewają egzekwje. Zdawało mi się, że z jednej strony słyszę (niech się p. prokurator nie obraża, głos grabarza, który: woła pochowajcie go, on umarł. Z drugiej strony słyszałem głos przyjacielski, obrońcy: Nie, nie, nie chowajcie go, on żyje, odbijcie wieko, to znaczy, otwórzcie mu bramy piekielne. Ale w tem pierwszy głos powiada: nie odbijajcie tej trumny, bo gdyby ten człowiek powstał, byłby to upiór. Ja nie chcę być upiorem, nie chcę jak upiór chodzić po świecie. Ja proszę tylko, aby się ten smutny obrzęd mego pogrzebu moralnego jak najprędzej skończył; Boga zaś błagam, by tych panów sędziów, którzy mają orzekać o mojej winie, natchnął dobrą wolą, bymię jak najprędzej wyrokami swym wskrzesili zmartwych, nie abym żył dla społeczności, ale przynajmniej dla moich dzieci!

Przewodniczący oświadczywszy, że rozprawa jest skończona, streszcza w krótkości cały przebieg rozprawy, poczem przysięgli udają się do swej sali obrad. Po półgodzinnym naradzie zajmują napowrót swe miejsca, a zwierzchnik przysięgłych p. Dworski ogłasza wynik głosowania, który już w jednym z poprzednich numerów podaliśmy.

Na podstawie orzeczenia przysięgłych, większością głosów zapadłego, wnosi prokurator, aby trybunał prawniczy skazał posądnego na karę z §. 184 u. k. w przestworzu od 1 roku do lat 10 i podaje jako okoliczności obciążające: dokonanie sprzeniewierzenia przez adwokata, który złożył przysięgę adwokacką, i przez zarządę masę, świadomość czynu karygodnego, wysokość sumy sprzeniewierzonej, dotkliwość szkody i dłuższy czas, w przeciągu którego czyn karygodny był dokonywany. Okolicznościami łagodzącymi są: nieposzlakowane i obfite w zastugi dotychczasowe życie, wstrzymanie się dobrowolne od wyrządzenia większej szkody, możliwość odebrania jeszcze części funduszów, mianowicie od p. Morawieckiego i z depozytu sądu karnego, dobrowolne stawienie się w sądzie, przyznanie się, wzgląd iż p. Wyrobek dopuścił się zbrodni nie z chciwości, ale pchnięty przykrą sytuacją, a nareszcie utrata stanowiska, wstyd i tortury moralne.

Dr. Słachetowski i czyni swoje wnioski co do wynagrodzenia szkody, a następnie zapytuje przewodniczący p. Wyrobka, czy ma co do zauważenia względem wniosku p. prokuratora, na co tenże oświadcza, iż niektóre z okoliczności obciążających są bez prawnego znaczenia, zaś okoliczności łagodzących jeszcze kilka daćby należało, jakto: wzgląd, iż się dopuścił czynu z namowy osoby drugiej i z powodu wydarzającej mu się okazji, po-

kusę, plagę lichwy i wzgląd na niewinną rodzinę.

Po naradzie ogłasza przewodniczący wyrok skazujący p. Wyrobka na jeden rok prostego więzienia. Skazany przyjmuje wyrok a prokurator nie zapowiada także żadnego dalszego kroku prawnego.

Uzupełnienie. W przedostatnim numerze dziennika naszego w sprawozdaniu z rozprawy ostatecznej przeciwko drowi Wyrobkowi opuszczono przy końcu przesłuchania świadka dra Jakubowskiego jeszcze następujące wiersze:

Wyrobek. Chciałbym się zapytać jakie p. Jakubowski miał podstawy do oskarżenia p. Markiewicza jako mego spółnika?

Jakubowski. Oświadczam że nie skarżyłem, to bajka, to kłamstwo.

Rada miejska.

Na wczorajszym posiedzeniu (d. 21go) rady miejskiej, odbytym pod przewodnictwem wice-prezydenta dra Wejgla, na którego porządku dziennym bardzo wiele spraw zapisanych było, załatwiono tylko dwie, a mianowicie wniosek sekcji skarbowej i sekcji ekonomicznej.

Radca Gwiazdomorski wniósł imieniem sekcji skarbowej: 1) ażeby losy wyciągnięte i płatne d. 2go października b. r. w kwocie 20,000 zł. eskontowane za potrąceniem 6%; 2) siódmą ratę ceny kupna losów krakowskich po spłaceniu wypożyczyć bankowi hip. na zastaw losów po 10 zł. za sztukę za 6% na miesiąc 6 za powzięciem listu prawnie obowiązującego; 3) ażeby 100,000 zł. umieszczonych w banku hipotecznym, ponieważ bank ten nie może dać na razie żadnego zastawu, ulokować w papierach pupilarną wartość mających a mianowicie albo w listach zastawnych galicyjskich lub wiedeńskich, albo też w obligacjach indemnizacyjnych galicyjskich.

Po dłuższej dyskusji został wniosek ten prawie bez zmian przyjęty.

Po radcy Gwiazdomorskim wniósł radca Rzewuski imieniem sekcji ekonomicznej następujący wniosek:

Zezwala się dyrekcji towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń od ognia na wyasfaltowanie połowy drogi przed ję gmachem pod następującymi warunkami:

1) iż teże po wykonaniu roboty na koszt własny, zwróci gmina m. Krakowa tylko po 11 zł. za sążeń kwadratowy tj. tyle wiele, sążeń bruku pieńkowego kosztuje.

2) konserwacja tak wykonanej drogi przez lat 18 wyłącznie do dyrekcji wzaj. ubez. należeć będzie.

3) po latach osiemnastu część ta asfaltowego bruku przechodzi na własność gminy która nim dowolnie rozporządzać może.

Nad wnioskiem tym długa wywiązała się dyskusja, w której udział wzięli radcy Redyk, Deiches, Zieleniewski, Warschauer, Mendelsburg, Chęciński, Brzeziński, Friedlein i inni a p. Deiches żądał nawet otwarcia dyskusji w ogóle „nad asfaltem“. Po gorących jednak z wielu stron przemowach został wniosek sekcji z małemi tylko zmianami — wyłącznie prawie stylistycznymi — przyjęty.

Na tém posiedzeniu zamknięto o g. 7¹/₂ albowiem zabrakło komple'u. Ze po parogodzinnej, często bardzo zbytecznej dyskusji kompletu zabraknie, niedziwota — lecz, że komplet ten zwykle dopiero w godzinę po zapowiedzianym początku posiedzenia do skutku przychodzi, to jest czémś, co przynajmniej jedną sprawę odsuwa na następne posiedzenie.

Kronika potoczna i rozmaitości.

Kraków, 22 maja.

Pan Wilhelm Noah, mianowany zaprzysięgłym miernikiem górniczym, złożył przysięgę i otworzył swe biuro w Podgórzu.

† Ksiądz Józef Kalasany Wyszyński, kanonik lubelski, profesor nauk przyrodzonych w akademii duchownej warszawskiej, proboszcz parafji św. Karola Boromeusza, członek delegacji warszawskiej 1861 r., trzykrotny więzien stanu, wygnaniec sybirski; rodem z lubelskiego, lat 63, zakończył męczennicze życie w szpitalu św. Łazarza dnia 21 maja b. r. w Krakowie. Wyprowadzenie zwłok zmarłego odbędzie się dnia 23 maja o godz. 10 z rana

ego planu. Mogłabyś się z niemi rozmówić, Bolagno.

— Niewątpliwie dam sobie rady z niemi.
— Więc słuchaj. Trautson sądzi, że najgłębsza tajemnica ostania tę osobliwą manifestację jego chrześcijańskiej gorliwości. Ale my musimy to przeniknąć, musimy spłatać mu figla, którym potem najwyborniej zabawimy cesarza. To może się stać niewyczerpanym źródłem żartów dla całego dworu.

— Doskonale — odrzekła hrabina Juljanna, — wyłomaczże mi swój plan, najjaśniejsza arcyksiężniczko.

— Sądzę, Juljanno, że najlepiej będzie, jeżeli się ubierzesz w swój przesłiczny strój, o którym była mowa, udasz się dzisiejszego wieczora do pawilonu Trautsona, złapiesz hrabięgo w jego roli komicznój i upewnisz go, że jesteś przyslaną od sułtana, aby za tak skuteczną działalność w charakterze molli ofiarować mu urząd wielkiego muft-go! Będzie się wściekał, gdy tak zostanie schwytyany na gorącym uczynku, ale głównie o to idzie, że ty, kochana Bolagno, będziesz miała sposobność rozpatrzyć się w jego pawilonie, poznać jego Turczynki i dowiedzieć się, co się tam właściwie dzieje.

Hrabina Juljanna Bolagno gotowa była dogodzić arcyksiężniczce, przychyłając się do ję życzenia; awantura wydawała ję się w wysokim stopniu ponętą.

— Chętnie to u zynię, najmiłościwsza arcyksiężniczko, rzekła, jednakże nie bę-

dę mogła pójść tam całkiem sama w moim dziwnym stroju.

— Otulisz się lekkim płaszczem, który zastani twoje ubranie, i weźmiesz służącą, którą zostawisz koło teatru letniego. A ojedziesz z Faworyty ku wieczorowi, około siódmiej lub ósmiej klucza od małej furtki dostarczę ci, zażądawszy od ogrodnika jego głównego klucza — tak więc nie będziesz miała koło pawilonu ani kłopotów, ani niebezpieczeństwa.

— Chyba to jedno niebezpieczeństwo, że będę musiała usłyszeć od Wita Trautsona kilka jego barbarzyńskich zwrotów.

— On się pozna na żarcie, a w każdym razie musi wiedzieć, co winien damie.

— Jeżeli tylko moje przebranie nie upoważni go do zachowania się względem mnie po turecku! Ale zgoda, najmilszewsza arcyksiężniczko, mniejsza o to — odważ się i mam nadzieję, że za powrotem opowiem przesłiczną historję. Czy śmieiem odejść, aby rzucić okiem na moje ubranie?

— Idź, a nim przedsięweźmiesz pielgrzymkę na wschód, przyjdź mi się zaprezentować, abym zobaczyła, jak wyglądasz. Jestem ogromnie zaciekawiona. Postaram się być sama o siódmiej godzinie, również i o to, abyś klucz dostała!

Z tém odprawiła Marja Teresa swoją przedsiębiorczą frejlinę, która spiesźnie pobiegła do swego pokoju.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

ze szpitala do kościoła parafialnego św. Mikołaja, a po odbytem nabożeństwie żałobnem na smętarz.

Pan Wilhelm Angerstein, z król. Polskiego, pastor i nauczyciel tutejszej gminy ewangelickiej, otrzymał prawo obywatelstwa austriackiego i przyjęty został do gminy miasta Krakowa.

Kradzieże. — W nocy z 20 na 21 b. m. skradziono w Świątkach z zamkniętej stajni dwie krowy. Ekspoztura policji na Podgórzu wysłodziła już sprawców tej kradzieży. Są nimi dwaj rzeźnicy z Piasków Wielkich pod Wieliczką, którym odebrano jedną krowę już zabita a drugą odszukano jeszcze w Podgórzu.

— Tymi dniami wstąpiła 15-letnia Anna Iwońska z Niepołomic do służby pewnego obywatela miasta Podgórza, i skradła mu 380 zł. oraz korale wartości kilkaset zł., poczem zabrawszy swą książkę służbową zniknęła. Jeszcze jej nie odszukano.

Z powodu ulewnych śrot, jakie kraj nawiedziły w ostatnich dwóch tygodniach, po przerywane zostały w niektórych miejscach komunikacje kolejowe. Ruch na kolei Karola Ludwika przerwany został we środę z powodu uszkodzenia grobli między Radymnem a Jarosławem, i zastanowić musiano komunikację między temi dwoma stacjami. Na kolei węgiersko-galicjijskiej z powodu usunięcia się nasypu między Krościenkiem a Ustrzykami komunikacja przerwana także, a podróżni muszą przebywać pewną przestrzeń pieszo lub wozami. Przewóz towarów w miejscu tem został zupełnie wstrzymany. Kolej arcyks. Albrechta ruch swój przerwać musiała także, doznawszy znacznych uszkodzeń pod Glinianami. G. L.

Od dyrekcji ruchu kolei arcyks. Albrechta otrzymujemy następujące pismo:

„W chęci przyspieszenia pomocy mieszkańcom miasta Skole na dniu 13 b. m. pożarem dotkniętym, postanowiliśmy wszelką żywność, jakoby z przeznaczeniem „dla pogorzalców w Skolem“ na ręce naczelnika stacji w Stryju w stacjach wszystkich kolei galicyjskich nadaną została, bezpłatnie kolejną naszą ze Lwowa do Stryja przewieźć. Niemniej przewozić będziemy kolejną naszą po znizowanej taryfie 1 ct. za centnar i milę z opuszczeniem ańia i wszelkich należności ubocznych, wszelką odzież i sprzęt domowy, któreby pod adresem „Naczelnika stacji kolei arcyks. Albrechta w Stryju, dla pogorzalców w Skolem“ nadane zostały.

Upraszamy szan. redakcję o umieszczenie w swjej kronice wiadomości o naszym powyższem postanowieniu, abyśmy tym sposobem wspólnymi siłami do składek zachęcić i szybką a skuteczną pomoc dla srodze dotkniętych pogorzalców bez różnicy na wyznanie i stanowisko społeczne zapewnić mogli. Nadeszłe do naczelnika naszej stacji w Stryju dary, odbierze także pan burmistrz ze Skolego, którego zadaniem będzie podzielił między potrzebujących wsparcie skutecznie.

Lwów, dnia 19 maja 1874 r.

Dyrektor ruchu: *Szczepański.*”

We wtorek odbyła się w sali ratuszowej lwowski recepcja u prezydenta miasta Lwowa, która zgromadziła kilkadziesiąt gości z wszystkich niemal stanów stolicy. Między zgromadzonymi znajdowali się arcybiskup Wierchlejski, metropolita Sembratowicz, marszałek Leon Sapiaha, hr. E. Neipperg, wiceprezydent namiestnictwa Bartmański, prezydent sądu wyższego dr. Schenk i inni dostojnicy i szefowie rozmaitych władz cywilnych i wojskowych. Na galerji umieszczona była orkiestra. Szereg toastów rozpoczął sam gospodarz wzniesieniem toastu na cześć cesarza. Okrzyk ten całe zgromadzenie trzykrotnie powtórzyło, a zawtórzył mu hymn ludowy, odegrany przez kapelę. Zastępca prezydenta dr. Milleret wniósł krótkimi słowy toast za zdrowie prezydenta, a p. Bartmański na cześć, pomyślność i rozwój stołecznego miasta Lwowa.

Przemawiali następnie burmistrz przemyski dr. W. Waygart, Juliusz Szarkl, Karol Groman i Wiczynski, który wniósł staropolski toast „kochajmy się!”

(Mz.) **Z pod Stanisławowa 20 maja.** Na posiedzeniu najbliższej rady powiatowej przygotowują Rusini wniosek bardzo ważny, dotyczący się zaprowadzenia szkół rękodzielniczych w miasteczkach a następnie i po wsiach. Obok strony socjalnej ma wniosek ten i znaczenie polityczne. Znana jest bowiem niemiła dla Rusinów do rady szkolnej krajowej, otóż zakładanie szkółek rękodzielniczych ma na celu powolne usuwanie młodzieży ruskiej z pod kontroli i opieki polskich władz szkolnych. Zaprowadzeniu szkół rękodzielniczych rząd zapór stawiać nie może, bo podobnego rodzaju sprawy przewidziane są w ustawie gminnej. Widzimy, że Rusini będą umieli lepiej wyzskać niedokładną ustawę gminną, niż to czynili dotąd Polacy. W związku z owym wnios-

kiem stoi prawdopodobnie broszura; „O potrzebie szkół rękodzielniczych“, mająca wyjść z drukarni tutej-zej Dankiewicza.

Przed kilku dniami zmarła w Linou kobieta, będąca widocznie wielką miłośniczką krajców, gdyż zostawiła po sobie w spadku 16,000 sztuk tej monety.

Mieszkający w Paryżu kreole z osad francuzkich, obchodzili niedawno uroczyste rocznicę zniesienia niewolnictwa. Z weteranów rzezypospolitej z r. 1848, którzy mają prawo zczyścić się uskutecznieniem tej reformy, obecni byli na uroczystości tylko: Ludwik Blanc, Cremieux i Albert; inni zaś jako to: Garnier Pagés, Wiktor Hugo i Ledru Rollin, zawiadomili listownie że przybyć nie mogą, przyczem ostatni z nich donosi, że czuje się bardzo chorym od czterech tygodni. Gambetta i Jules Simon, którzy otrzymali zaproszenie, nie przybyli także na uroczystość.

Znany pisarz francuzki Royer wydaje „Historję powszechnych teatrów.“ Trzy tomy już wyszły. Tom obejmujący wiek XIX wyjdzie w r. b.; będzie w nim charakterystyka wszystkich istniejących obecnie teatrów i znakomitszych artystów. Profesor kolegjum francuzkiego Aleks. Chodźko i pani Sew. Duchńska, piszą rozprawy do tegoż dzieła o teatrze polskim.

Zaszczytna godność prezydenta rzeczypospolitej nie jest jedną z najbezpieczniejszych w Bolwji. Od czasu ogłoszenia niepełności rządzą tam następujący prezydenci: Sacre, zamordowany na wygnaniu; Blanco zastrzelony; Santa Cruz, umarł na wygnaniu; Bollivian, otruty; Belzu, zaduszony w własnem mieszkaniu; Cordova zaszyty w wążku; Tinares, wypędzony; Acha, znikł bez wieści, i dotąd o losach jego niezdolano powziąć żadnych pewnych szczegółów; Melgarejo, powieszony przez zięcia; Morales, niedawno zamordowany przez swego synowca.

Teatr. — Jutro odegrana będzie po raz pierwszy „Margrabinka“ (La petite marquise) pp. Melhiac i Halévy. Rolę tytułową odegra panna Urbanowicz.

Wystawa tow. przyjaciół sztuk pięknych w pałacu biskupim przy ulicy Franciszkańskiej otwarta codziennie od godz. 11 do 4, prócz poniedziałku. Wstęp w niedzielę 15 centów, w dni powszednie 30 centów.

Spostrzeżenia meteorologiczne. — Dnia 19 maja przed południem pochmurno, później przeważnie pogoda; termometr od 6.4 doszedł do 12.6 R. Barometr zwolna idzie w górę; rano o 6 dnia 20 stan jego był 329.06, termometru 6.2 R. Wiatr zachodni.

Wiadomości urzędowe.

— Cesarz zamianował dr. Aleksandra Ogonskiego docentem prywatnym austriackiego prawa prywatnego przy uniwersytecie lwowskim z ruskim językiem wykładowym.

Wyciąg z dziennika urzędowego Gazety Lwowski z dnia 18 maja:

Edykta. Sąd obw. tarnowski ustanawia kuratorem masy Marji hr. Radziwiłł i jej spadkobierców, przeciw pani Kazimierze Homolaczowej, dr. Ringelheima z zastępstwem dr. Tokarza. — Sąd pow. w Stanisławowie zawiadamia z niewiadomego miejsca pobytu Józefa Wejde i tegoż dzieci, o pozwie Jana Serbeńskiego, zarazem naznacza ich kuratorem dr. Szydłowskiego z substytucją dr. Tutaka. — Sąd kraj. we Lwowie, zawiadamia Ant. Kniepla i Abraham Szaff o wytoczonym im przez Witołda hr. Borkowskiego pozwie, zarazem ustanawia ich kuratorem dr. Skałkowskiego z substytucją dr. Przesmyckiego. — Sąd pow. w Busku zważywa rozszczytujących sobie pretensje do Jakóba Iwanowicza Mercałowa, aby się zgłosili do sądu. — Do wyboru zarządcy masy rozbiorowej Ign. Bochnaka, naznacza się termin dzień 20 maja.

Licytacje. Zagrabione ruchomości Wł. Gargelfelda w Brodach. — Realność w Krakowie zwana „Bednarzówka“, cena wywołania 550 zł.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Dochody c. k. kolei Karola Ludwika wynosiły: od dnia 1 stycznia do 9 maja 1873 r. 2,784,321 zł. 7 c., od dnia 10—16 maja t. r. 188,696 zł. 35 c.; razem 2,973,017 zł. 42 c. Od dnia 1 stycznia do dnia 9 maja 1874 roku: 4,532,658 zł. 16 c., od d. 10—16 maja t. r. 240,391 zł. 49 c.; razem 4,773,049 zł. 65 c.

Targ zbożowy na Baranie i Kleparzu dnia 21 i 22 maja:

Wiadomości o urodzajach w Kongresówce brzmią dosyć pomyślnie, z niektórych tylko okolic mniej są zadawalniające.

Targ wczorajszy na Baranie był nieszczęśliwy, dowóz zboża na sprzedaż był niezbyt wielki, na odstawę zaś dosyć znaczny. Ruch był słaby a chęć kupna nieosobliwa. Piękna pszenica znajdowała jeszcze najwięcej kupców, poślednie gatunki, tak jak i żyto, były za niedbane. Tutejsi krupnicy starozakonni poszukiwali pięknego jęczmienia, pośledni niewielkim cieszył się pokupem. Owies poszukiwano na wywóz, lecz niewielkie znajdują się już zapasy.

Pszeno za pszenicę czerwoną za 237 fut. od 50 — 60, białą 52 — 61; żyto za 225 fut. 34—40; jęczmień za 202 fut. 30—37; groch za 250 fut. 36—40; proso za 237 fut. 36 do 41 złp.; innych produktów nie było na targu.

Jako w Zielone święta starozakonnych, nie było dowozu zboża, a tem samem i targu w dniu dzisiejszym na Kleparzu. Za to siano i słomy, jak nierównież i materiałów budowlanych dosyć dowieziono, lecz cen tychże nie notujemy.

Kleparscy handlarze katolicy sprzedawali dosyć żyta i jęczmienia, lecz tylko w drobnej ilości, dla tego cen nie notowaliśmy.

Donoszą ze Lwowa, iż w przeszłym tygodniu powietrze było bardzo zmienne i po większej części mroźne, dżdżyste, połączone z Burzami. Wiadomości o zasiewach są po większej części zadawalniające, w niektórych przecież okolicach widoki na obfite zbiory ostudziły się, a mianowicie: około Tarnowa, Łańcuta, Tarnopola i Wielkich Borków. Żyto w skutek mroźnego powietrza częściowo ucierpiało. Około Brodów z tego samego powodu uskarżają się na uszkodzenie żyta i jęczmienia.

Kolej Karola Ludwika w r. 1873. — Dochody wynosiły w r. 1873: 10,940,592 zł. 59 c., więc o 2,139,736 zł. 48 c. więcej niż w r. 1872, w którym wykazano 8 mil. 800,856 zł. dochodu. Dzieła się one jak następuje: Ruch osobowy na linii Kraków Lwów 1,561,116 zł. 18 c.; Brody-Podwołoczyska 566,018 zł. 5 c. — przewóz wojska 37,614 zł. 23 c. — pakunki podróżnych 139,332 zł. 61 c. — razem 2,304,076 zł. 7 c., t. j. o 337,385 zł. 37 c. więcej niż w r. 1872 (wzrost o 17.15 prc.). Ruch towarowy na linii Kraków Lwów 6,615,810 zł. 77 c. Lwów-Podwołoczyska 1,678,264 zł. 2 c. — razem 8,294,074 zł. 79 c., o 1,515,104 zł. więcej niż w r. 1872. Różne inne dochody na linii Kraków Lwów 234,511 zł. 80 c. Lwów-Podwołoczyska 107,929 zł. 93 c. — razem 342,441 zł. 73 c. — o 287, 246 zł. 96 c. więcej niż w r. 1872.

Wydatki wynosiły na linii Kraków-Lwów 3,381,964 zł. 6 c. — Lwów Podwołoczyska 1,285,450 zł. 97 c. — razem 4,667,415 zł. 3 c. — t. j. o 377,138 zł. 34 c. więcej niż w r. 1872. Z tych wydatków wypada na zarząd centralny 271,900 zł. 31 c. — na utrzymanie i dozór kolei 1,426,317 zł. 73 c. na służbę ruchu i komercyjną 1,330,873 zł. 50 c. — na służbę pociągową i warsztatową 1,638,323 zł. 49 c. — W pierwszych 2ch rubrykach wydatki były mniejsze, w następnych zaś większe niż w r. 1872.

Linja Kraków-Lwów daje dochodu 8,542,197 zł. 92 c. — wydatków 3,381,964 zł. 6 c. dochód czysty: 5,160,233 zł. 86 c. — a po odtrąceniu podatków, opłat i dodatku do funduszu pensyjnego zostaje jako czysty zysk tej linii 4,548, 208 zł. 76 c. Linje Lwów Podwołoczyska: dochodu 2,398,394 zł. 67 c. — wydatków 1,285,450 zł. 97 c., — zostaje 1,112,943 zł. 70 c., a po odtrąceniu 12 858 zł. 7 c. na podatki i opłaty zostaje zysku czystego 1,100,085 zł. 63 c. Ze zaś gwarantowano na tę linję 50,000 zł. w srebrze od mili, tj. 1,560,150 zł., przeto skarb państwa dopłaca 545,217 zł. 23 c.

Ogólny zysk zatem wynosi:
Z linii Kraków Lwów 4,548,208 zł. 76 c.
Lwów Podwołoczyska. . 1,100,085 zł. 63 c.
Gwarancja rządowa 545,217 zł. 23 c.
Razem 6,193,511 zł. 62 c.

Od tego należy odtrącić na pokrycie zaciągniętych pożyczek . . . . . 1,968,357 zł. 76 c.
zostaje. . . . . 4,225,653 zł. 86 c.
a po odciągnięciu 5% od akcji, i kwot amortyzacyjnych według § 48go statutu . . . . . 2,188,364 zł. 98 c.
zostaje. . . . . 2,036,788 zł. 88 c.

jako nadwyżka czystego zysku do rozporządzenia walnego zgromadzenia.

Stan kapitału towarzystwa jest następujący: 228,000 akcji (w 6 emisjach) 47,880,000 zł. 114,000 obligacji (w 3 emis.) 34,200,000 „

Razem . . 82,080,000 zł.
Z tego wydano na budowę linii Kraków-Lwów 46,254,148 zł. 8 c., na budowę linii Lwów-Podwołoczyska 32,766,060 zł. 81 c.,

na zapas materiałowy 2,246,304 zł. 77 c., razem 81,266,513 zł. 66 c., zostaje jeszcze 813,486 zł. 34 c., z której to kwoty użyto w r. 1873 na budowy i odnowienia 656,491 zł. 41 cent., zostaje jeszcze z funduszu budowy 156,994 zł. 93 c. Wylosowano dotychczas 1210 sztuk akcji wartości 254,100 zł. i 2822 sztuk obligacji wartości 846,000 zł., razem 1,100,700 zł.

Kolej posiada 152 lokomotyw, które w roku 1873 przebiegły razem 360,245 mil, to jest 2371 mil na jedną lokomotywę. Z tego wypadła na pociągi osobowe 84,347 mil, mieszane 84,786 mil, towarowe i wojskowe 177,927 mil materiałowe 10,040 mil, służbowe 3324 mil. Wozów posiada kolej 295 osobowych z 11,748 miejscami i 3342 towarowych na 665,960 centnarów ciężaru. Przewieziono osób 944,862, o 101,068 więcej niż w r. 1872. Jeden podróżny opłacił w przecięciu 2 zł. 29 c. Towarów przewieziono 18,023,649 centn., z tego wypada na linję Kraków-Lwów 12,898,112 centn., Lwów-Podwołoczyska 3,271,937 centn. W porównaniu z rokiem 1872 przewieziono o 3,633,252 centn. czyli 28.9% więcej.

Główne artykuły ruchu towarowego były: zboże 5,576,048 centn., drzewo budowlane i materiałowe 1,342,306 c., sól 1,197,224 c., bydło 1,444,101 c., węgle 472,905 c., mąka 391,408 c., rośliny strączkowe 243,423 centn., olejne 237,316 c., żelazo i stal 225,320 c., piwo 144,510 c., spirytus 106,236 c., drzewo opałowe 184,623 c., wozy 159,574 c., len, konopie i kłaki 129,064 c., towary żelazne, stalowe i kruscowe 203,330 centn., maszyny i części składowe maszyn 138,336 c., tytoń i tabaka 108,316 cent., towary kolonialne i korzenne 340,515 c., wyroby z drzewa 173,542 centnarów.

Telegramy „Kraju“

Peszt 21 maja. Podczas generalnej dyskusji nad budżetem ministerstwa spraw zagranicznych zabrał głos Edward Zsedenyi i wśród wycieczek przeciwko hr. Beustowi zapytał, w jaki sposób to możliwe było, ażeby swego czasu mógł na pewną interpelację bar. Orczy odpowiedzieć, że żadnych depesz nie ma, mimo to że niedawno ogłoszona depesza odnosząca się do neutralności jest autentyczną i czy nie mógłby minister uspokoić jego obawy, że przez pewne nieroztropne wyrażenie dobre stosunki z Rosją ucierpiały.

Hr. Andrassy w dość długiej przemowie odpowiedział na to, że byłoby mu daleko przyjemniej, gdyby interpelacja nastąpiła była bez wycieczek przeciwko jego poprzednikowi i że inne teraz między wymienionymi w niedawno publikowanej nocie państwami zachodzą stosunki, którym publikowanie téjże zupełnie nic nie zaszkodzi.

Londyn 21 maja. Car i wielki książę Aleksy byli obecni wczoraj na bankiecie u hr. Derby w pałacu spraw zagranicznych, na którym byli także książęta i księżniczki, ciało dyplomatyczne i ministrowie. Po uczcie nastąpiło wielkie przyjęcie u hrabiny Derby.

Na wczorajszym przeglądzie wojska był obecny także cesarzowicz Ludwik Napoleon jako kadet, cesarzowa Eugenia i Fleury.

Londyn 21 maja. Według Morningpost nie wynajął Steephill-Castle niemiecki następca tronu, lecz książę Hohenlohe.

Kursa. — Wiedeń 22 maja godz. 2.20. — Akcje kredytowe 223.50. — Londyn — — — — — Srebro 105.70. — Dukat — — — — — Lombardy 139. — — — — — Losy z 1864 r. 133.25. — Akcje franko-aust. 31.50. — Napoleony — — — — — Akcje kolei Karola Ludwika 246.75. — Akcje kolei lwow. czern. 142.50. — Akcje kolei półn. wschodniej 106.25. — Akcje banku związkow. 10. — — — — — Oblig. indemn. gal. — — — — — Akcje banku wied. dla obrotu 82. — — — — — Akcje anglo-banku 131. — — — — — Akcje kolei rząd. 319.50. — Kolei siedmiogrodz. — — — — — Kolei Rudolfa 156. — — — — — Tramway — — — — — Banku budowy 50.75. — Akcje kolei wschodniej 51. — — — — — Akcje banku anglo-węg. 33. — — — — — Akcje kolei zjedn. 100. — — — — — Losy tureckie 52. — — — — — Losy premj. węg. 73.50. — Akcje kolei bogumińskiej 137. — — — — — Akcje kolei ces. Elżbiety 198.50. — Akcje kolei półn. zachodn. 183. — — — — — Akcje franco-hungaria 57. — — — — — Ogólny bank austr. 48.50. — Usposobienie giełdy: stałe.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny:
Stanisław Gralichowski.

Nr. 272.
R. S. O.

KONKURS.

Celem obsadzenia posady nauczycielki nadliczbowej przy szkole miejskiej na Kazimierzu w Krakowie z roczną płacą 300 zł. w. a. rozpisuje się niniejszym konkurs do d. 30 czerwca 1874 r.

Do uzyskania tej posady potrzebna jest prawem przepisana kwalifikacja.

Kandydatki ubiegające się o tę posadę mają podania swoje wnieść za pośrednictwem swych przełożonych i tych Rad szkolnych okręgowych, pod których są zwierzchnictwem, w terminie wzmiankowanym.

Podania spóźnione lub nieopatrzone w potrzebne dowody nie będą uwzględnione.

C. k. Rada Szkolna Okręgowa miejska. 5029(1-3)

Kraków dnia 8 maja 1874.

Mieszkanie parterowe

bardzo wygodne, rozkoszne, składające się z 8 pokoi, kuchni, pralni, spiżarni, ze stajnią, wozownią, spichrzem i ogrodem jest do wynajęcia od 1 czerwca na Wesołej, Podwale w domu l. 23 da wniej dr. Woźniakowskiego, teraz Edwarda Malchowskiego. 5030(1-3)

Uczeń 14-letni

posiadający początki szkolne jest potrzebny w cukierni I. K. Kotońskiego w Krakowie przy ul. Grodzkiej l. 103. Zamiejscowy ma pierwszeństwo. 5031(1-3)

Pierwsza c. k. wył. uprzywil.

20 medalami zasługi zaszczycona fabryka przenośnych

LODOWNI I KRUSZCOWYCH PIP

Antoniego Wiesner'a 4994(1-3)

c. k. nadwornego dostawcy Wiedeń, Wieden, Hauptstrasse 60

jest jedyną, która na wystawie powszechnej 1873 za pomienione wyroby otrzymała nagrodę a to medal zasługi.

Fabryka poleca swój największy skład nowopoprawionych, przenośnych lodowni, kruszcowych pip i wentylów do heczek. Rekojmia dobroci tych własnych wyrobów jest wielka rozprzedaż przeszło 14,000 do wszystkich krajów w świecie i zabezpiecza P. T. nabywców od oszukaństwa.

Cenniki i wzory darmo.

Ces król. uprzyw. galicyjski

AKCYJNY BANK HIPOTECZNY

WE LWOWIE,

wydaje

6% LISTY HIPOTECZNE

które są jak najwłaściwsze do lokowania kapitałów.

Listy hipoteczne mogą według prawa z dnia 2 lipca 1868 II. XXXXIII. Nr. 93 być użyte na korzystne lokowanie kapitałów funduszowych, na lokowanie kapitałów zakładów publicznych pod nadzorem rządu stojących, na lokowanie kapitałów pupilarnych fideikomisowych i depozytowych, a po kursie giełdowym na kaucje służbowe i wadja.

Ogólna suma w obiegu będących listów hipotecznych nie może w żadnym razie przerosnąć czesnych wierzytelności hipotecznych i nie może być wyższą nad dwudziestokrotną sumę kapitału akcyjnego, rzeczywiście wypłaconego.

Kupony płatne dnia 1 marca i 1 września każdego roku — jako też listy hipoteczne, wylosowane dnia 28 lutego każdego roku, z których jedno i drugie nie ulegają żadnemu opodatkowaniu, wypłacają bez wszelkiego stracenia:

w Lwowie: Główna kasa Banku hipotecznego i Filie tegoż w Krakowie, Czerniowcach, Białej, Tarnopolu i Samborze;

w Wiedniu: Kantor wymiany bankowy niższo-austriackiego Towarzystwa eskontowego i Union Bank;

w Lincu: Bank dla Górnej Austrii i Salzburga;

w Pradze: Filia c. k. uprzyw. austr. Zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu i Filia Union;

w Bernie: Ces. król. uprzyw. morawski Bank dla przemysłu i handlu;

w Berlinie: pp. Meyer & Comp.;

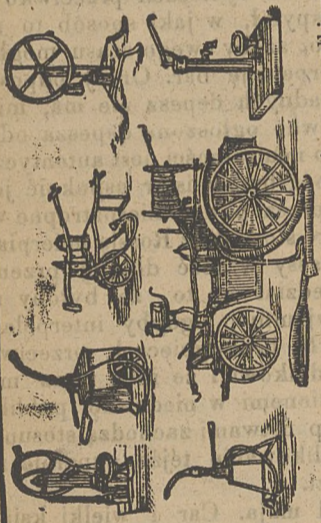
w Warszawie: P. Leon Epstein.

3956(-2)

Wiedeńska wystawa powszechna.
Medal za postęp.

F. KERNREUTER

Wiedeń, Hernals Hauptstrasse 115
4827(536) an der Pferdebahn.

Sikawki domowe, ogrodowe i ogniowe na całym świecie, żelaznych wózkach z kruszcowymi urządzeniami z podwójną siłą działającymi i kulistymi wentylami, węzłami, wiadrami i sprzętami potrzebnymi do ratowania podczas pożaru, pompy potrzebne przy budowach i do szybów, pompy do piwa i wina, oliwy i nafty, pompy Dittmacha, pompy do wylubowania wody z wszelkiej głębi.

Ilustrowane cenniki darmo.

Główna wygrana

złr. 200000 złr.

Najmniejsza wygrana 180 złr.

d. 1 czerwca 1874

odbędzie się wielkie losowanie przez rząd gwarantowanej pożyczki premiejowej c. król. austriackiej z roku 1864 w kwocie 120 milionów 983.000 złr.

Między 400.000 wygranych pożyczki, znajdują się wielkie wygrane: 200.000 — 150.000 — 50.000 — 25.000 — 20.000 — 15.000 — 10.000 — 5.000 — 2.000 — 1.000 — 500, itd., zaś 185 złr. jako najmniejsza wygrana każdego wyciągniętego losu.

Żadna inna loteria nie daje takich szans jak ta i następcza każdemu sposobność małą wkładką wygrać 200.000 złr.

Los jeden z numerem serji i losu kosztuje 2 złr., siedm losów 5 złr., trzy losów 10 złr., 15 losów 20 złr. w. a. w banknotach.

Laskawe polecenia za frankowaną przesyłką kwoty, wykonywuje się przedko, sumiennie do każdego obstatunku dołącza się urzędowy plan gry — informację wszelkie chętnie udziela się — a po ciągnięciu listy wygranych przesyła się każdemu udział biorącemu bezpłatnie i wypłaca się natychmiast wygrane. Raczę się więc każdem, który ma chęć, zgłosić jak najprędzej i bezpośrednio do domu handlowego

J. Breycha

we Frankfurcie nad Menem
5022(1-4) Grosse Friedbergerstrasse Nr. 41.

Kurs papierów i pieniędzy.

KRAKOW, 22 maja.		placa	žadaja	WIEDEN, 21 maja.	
		Zla. c.	Zla. c.		
6% Obligacje indemn. galicyjskie ..	80	—	81 75	Renta austriacka 5%	69 15 69 25
1% Listy zastawne galicyjskie ..	72 50	74 50		" " w srebro 5%	74 40 74 50
5% Listy zastawne galicyjskie ..	82 50	84 25	Losy:		
4% Listy zastawne polskie serja I.	92 25	94 25	z roku 1839 cale za 100 zla.....	286	— 288
4% Listy zastawne polskie serja II.	91 50	93 —	" " 1839 5/8 " 100 "	—	— 240
4% Listy zastawne polskie nowe ..	91 50	93 25	40% rząd. z r. 1854 na 250 "	97	— 97 50
6% Listy likwidacyjne polskie	76 75	78 75	50% " " 1860 cale " 500 zla.	105 25	— 105 75
6% Listy zastawne banku hip. gal.	85 75	87 75	50% " " 1860 1/8 " 100 "	1 9 75	— 110 25
6% Listy zastawne banku wloscian.	93 —	95 —	Rządowe " 1864 za 100 zla.	133 25	— 133 75
Galic. zakładu kredyt. ziemskiego:			Kredytowe 1860 r. .... " 100 zla. m.k.	131	— 132
5 1/2% Listy zast. 36-letnie srebrem.			Krakowskie	20	— 21
6% Listy zast. 36-letnie banknot.			Akce bankowe i kolejowe:		
6% " " 1-letnie ..	93	— 95	Anglo-austriackie	131 50	— 132
Akce kolei warszawsko-wiedeńskiej.	244	— 248 50	Boden-Credit austrj.	94	— 96
" " galic. Karola-Ludwika ..	142 50	— 146 50	Franco austriackie	33 25	— 33 75
" " lwowsko-czern-jaskiej ..			węgierskie	60	— 60 50
" " banku dla han. i przem. 80 zla.			Nationalbank	980	— 982
Galic. banku hipotecz. .... " 200			Unionbank	100 50	— 101
Losy krakowskie na 20 zla.	73	— 77	Arcyksięcia Albeichta 200 zla.		
" premjowe węgierskie	51 50	— 55 50	Dniestrzanska		
" 3% tureckie 400 franków	—	— 18	Eperies-Tarnow	2090	— 2095
" miasta Stanisławowa	104 75	— 106 75	Ferdinand Nordbahn 1000 zl. m.k.	246 75	— 247 25
Srebro nowe austriackie	153	— 154 50	Gal. Karl Ludwig	137	— 137 50
Ruble papierowe rosyjskie	164 50	— 166 50	Kaschau Oderberg	144	— 144 50
Palary pruskie	5 26	— 5 38	Lwow. Czern. Jassy	1 6 50	— 1 57
Dukat obraczkowy	8 91	— 9 05	Rudolfbahn	320	— 321
20-frankówka			Staatsbahn (500 fr.)	139	— 139 50
			" " II emisji	138 25	— 138 75
			Südbahn (Lombard)	103 50	— 104 50
			Weg. gal. I. Lupk.	106	— 106 50
			" Nordostbahn	50	— 52
			" Ostbahn (500 fr.)		

W drukarni „Kraju“ (Zwierzyniec Nr. 24.) pod zarządem St. Gralichowskiego.